

Adroddiad i'r:	Cyngor
Dyddiad y Cyfarfod:	25 Chwefror 2014
Swyddog Arweiniol:	Rheolwr Gwasanaethau Democrataidd
Awdur yr Adroddiad:	Rheolwr Gwasanaethau Democrataidd
Teitl:	Amserlen y Pwyllgor 2014/15, Adolygiad Blynyddol o Gydbwysedd Gwleidyddol, a Phenodi Cadeiryddion Archwilio

---

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Mae'r adroddiad hwn yn cynnwys gwybodaeth ac yn gofyn am benderfyniadau ar faterion yn ymwneud â'r pwyllgor.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

Mae'n ofynnol i'r Cyngor gymeradwyo amserlen ar gyfer 2014/15 er mwyn galluogi cadarnhau manau cyfarfod ac adnoddau, cyhoeddi'r amserlen a llenwi dyddiaduron yr Aelodau. Gan fod y flwyddyn ddinesig newydd yn dechrau ym mis Mai mae hefyd yn briodol i'r Cyngor ystyried newidiadau mewn cydbwysedd gwleidyddol a bod yn ymwybodol o sut mae trefniadau cadeirio Archwilio yn gweithio.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Bod y Cyngor yn cymeradwyo'r amserlen ddrafft ac yn ystyried rhinweddau ymestyn yr amserlen dros ddwy neu fwy o flynyddoedd.

4. Manylion am yr adroddiad

4.1 Amserlen y Pwyllgor

Mae'r flwyddyn ddinesig newydd yn dechrau gyda Chyfarfod Blynyddol y Cyngor ym mis Mai, pan fydd yr amserlen bresennol o gyfarfodydd y pwyllgor yn dod i ben. Mae'r amserlen ddrafft ar gyfer cyfarfodydd yn amgaaedig fel atodiad 1.

Mynegodd rhai aelodau awgrymiadau yn 2013 y byddai ymestyn yr amserlen i gwmpasu cyfnod hirach yn ddefnyddiol, a chynhaliwyd trafodaeth ar y pwynt hwn gyda'r Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd a fu'n trafod manteision ac anfanteision y cynigiad a cheisiwyd barn aelodaeth lawn y Cyngor.

4.2 Adolygiad Blynyddol o Gydbwysedd Gwleidyddol

Mae'n ofynnol i'r Cyngor ystyried o leiaf bob blwyddyn sut mae aelodaeth ei bwyllgorau yn gysylltiedig â chydbwysedd gwleidyddol y Grwpiau. Mae newidiadau i aelodaeth pwyllgorau a chryfder y grwpiau gwleidyddol yn golygu nad yw pob

pwyllgor yn wleidyddol gytbwys ar hyn o bryd, ac mae'r rhain yn cael eu dangos yn Atodiad 2.

Adeg ysgrifennu'r adroddiad hwn, mae'r argymhellion yn atodiad 2 yn berthnasol.

4.3 Penodi Cadeiryddion y Pwyllgorau Archwilio

Yn ôl yr egwyddorion ar gyfer dyrannu cadeiryddion Archwilio ym Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011 bydd gan y Grwpiau a gynrychiolir yn y Cabinet (Annibynnol, y Ceidwadwyr a Phlaid Cymru) hawl i gadeirio 1 o'r 3 pwyllgor archwilio, a bydd y grwpiau hynny'n penderfynu ymysg ei gilydd pa un o'u haelodau cymwys fydd yn gadeirydd. Mae gan Grŵp Llafur, fel yr unig grŵp nad oes ganddo aelodau ar y Cabinet, hawl i benodi 2 o'r cadeiryddion archwilio.

Nid yw'r Mesur na'r canllawiau statudol cysylltiedig yn gwneud darpariaethau ar gyfer newid neu ail-benodi cadeiryddion archwilio, ac eithrio pan fo cyfansoddiad gwleidyddol y Cabinet yn newid neu lle mae swydd cadeirydd archwilio yn wag am ryw reswm. Felly mae penodi cadeiryddion ar gyfer y flwyddyn ddinesig newydd yn fater i'r grwpiau gwleidyddol ei ystyried ac i roi gwybod am unrhyw newidiadau.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Mae'r penderfyniadau a'r wybodaeth sy'n deillio o'r adroddiad hwn yn ganolog i weithrediad y systemau democrataidd a phwyllgor sy'n elfennau hanfodol o drefniadau llywodraethu'r Cyngor ac yn cyfrannu at flaenoriaethau corfforaethol y Cyngor.

6. Beth fydd yn ei gostio a sut bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Mae costau cynnal system pwyllgorau yn cael eu cynnwys o fewn y cyllidebau presennol. Gall gwasanaethau ar draws y Cyngor gyfrannu at y cyfarfodydd a gynhwysir yn yr amserlen, fel arfer trwy gyfrannu gwybodaeth, adroddiadau ac amser swyddogion.

7. Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd gydag Archwilio ac eraill, ac a gynhaliwyd Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb?

Mae'r amserlen flynyddol o gyfarfodydd yn broses sefydledig ac yn cwrdd ag amcanion y Ddeddf Cydraddoldeb. Y prif 'ddefnyddwyr gwasanaeth' yw'r aelodau pwyllgorau a swyddogion cefnogi er bod y wasg a'r cyhoedd hefyd yn gallu mynychu'r rhan fwyaf o gyfarfodydd. Mae diddordeb unigolion neu grwpiau yn debygol o ddibynnu ar y pwnc dan sylw.

Cafodd arolwg o gynghorwyr ei gynnal yn 2012 ar amseriad a lleoliad cyfarfodydd ac mae'r canlyniadau wedi eu cymryd i ystyriaeth. Mae'r Cyngor yn defnyddio'r ystafelloedd cyfarfod mwyaf addas pryd bynnag y bo modd (o ran mynediad, parcio, cyfleusterau toiled, cludiant cyhoeddus).

8. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Nid oes unrhyw gostau ychwanegol yn codi o'r argymhellion yn yr adroddiad hwn.

9. Pa risgiau sy'n bodoli ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Byddai methiant i gadarnhau amserlen cyfarfodydd newydd a materion eraill sy'n gysylltiedig â phwyllgorau yn yr adroddiad hwn yn niweidiol i drefniadau llywodraethu'r Cyngor.

10. Pŵer i wneud y Penderfyniad

Atodlen 12 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972; Deddf Llywodraeth Leol a Thai 1989; Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011.